

Становище

**по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в
професионално направление 2.1. Филология (Гръцки език (морфология)),
обявен в ДВ, бр. 46 от 19.05.2026 г.**

**за нуждите на Катедра „Славистика и балканистика“, ЮЗУ „Неофит
Рилски“**

В обявения от Югозападния университет ЮЗУ „Неофит Рилски“ конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по Гръцки език (морфология) в обявения срок е подала документи гл. ас д-р Десислава Иванова Йорданова-Петрова, преподавател по новогръцки език в същия университет от 1998 г. (асистент 1998–2002; старши асистент 2002–2011; главен асистент 2011 – досега).

Тя е завършила висшето си образование във великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ през 1997 г. с образователната степен „магистър“ по руски и гръцки език и е придобила образователната и научна степен „доктор“ през 2013 г. в Югозападния университет с дисертация на тема „Съпоставителен анализ на членните системи в българския и гръцкия език“, която е издадена като монография през 2020 г. от Университетското издателство „Неофит Рилски“. Така кандидатката отговаря на условията на чл. 53 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България – има научна степен „доктор“, има необходимия трудов стаж в същото учебно заведение и заема академичната длъжност „главен асистент“ вече в продължение на петнадесет години. От приложената справка е видно също, че нейната научна и професионална дейност надвишава минималните национални и допълнителните изисквания на Югозападния университет. Д-р Йорданова води лекционни и семинарни занятия по морфосинтаксис и превод, както и практически курс по гръцки език с натовареност от 540 часа, приравнени към упражнение. Споменавам този факт, тъй като тъкмо този дългогодишен преподавателски опит и изследователската ѝ работа в областта на гръцкия език са способствали за оформянето ѝ като специалист в професионалното направление, в което е обявен и настоящият конкурс. Няколко специализации в Гърция и

участието в три проекта (един национален и два международни) също допринасят за професионалната характеристика на кандидатката.

В конкурса кандидатката участва с хабилитационен труд „Съпоставителен анализ на причастията в българския и гръцкия език“, 2025 (140 с.), „Учебно помагало по специализиран превод на гръцкия език“, 2017 (129 с.) и 17 научни публикации, издадени след защитата на дисертацията. В статиите кандидатката неотклонно следва съпоставителния метод в изследването на българския и гръцкия език, който прилага и в монографията си, преди всичко на причастията (№8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17), но също така и на деминутативите (№3, 4), аугменативите (№6, 10) и ренаратива (№2, 7).

Хабилитационният труд е в обем от 140 с. (увод, две глави, заключение, библиография и корпус от текстове). Той предлага съпоставително изследване на партиципиалната система в българския и гръцкия език, изградено върху методологическия модел на Андрей Данчев (2001) – анализ на системно равнище и анализ на преводен корпус, без да разглежда междинен език. Изборът на тема е обоснован на с.5: липсва цялостно съпоставително изследване именно на причастията в тези два езика, а разработката има ясно приложно измерение – в чуждоезиковото обучение и в практиката на превода. Тук бих уточнила, че макар и неиздадена, през 2015 г. Галина Брусева успешно защити дисертация в Катедрата по общо езикознание и история на българския език в Пловдивския университет на тема „Партиципиалната система на съвременния гръцки език – специфика и параметри“, която не се споменава в монографията.

Трудът е логично структуриран в две глави. Първата предлага систематизиран преглед на статута, видовете и функциите на причастията и в двата езика поотделно, с добра теоретична обосновка и коректно боравене с противоречивата българска и гръцка лингвистична литература по въпроса за статута на тези форми. Втората глава – ядрото на изследването – представя количествен анализ на функционалните еквиваленти на основните видове причастия въз основа на представителен двупосочен преводен корпус (дванадесет художествени произведения в оригинал и превод, допълнени с институционален корпус на ЕС). Методологически особено ценно е съчетаването на процентни и абсолютни данни (напр. съотношението 500:66 за гръцките деепричастия и българските им съответствия), онагледени чрез 13 таблици и седем „ветрила“ на функционалните еквиваленти – подход, който позволява резултатите да бъдат емпирично

проверими (за да използвам едно сегашно страдателно причастие!), а не само описателни.

Виждам приносите на изследването така. Първо, то установява конкретни асиметрии между двете партиципиални системи (например по-широката употреба на сегашно деятелно причастие в българския срещу по-широката употреба на деепричастие и сегашно страдателно причастие в гръцкия), които не са били системно документирани дотук. Второ, приносен характер имат и констатациите, че изборът на преводно съответствие не винаги следва от системните сходства между формите, а зависи в значителна степен от синтактичната функция на причастието в изречението – извод, потвърден многократно в отделните корпуси. Част от резултатите вече са апробирани чрез публикации в реферирани издания, което е допълнителна гаранция за тяхната издържаност.

Споделям няколко по-съществени забележки, които могат да са полезни за кандидатката:

✓ Методологически: В раздела, който сравнява сегашното страдателно причастие в гръцки и български въз основа на корпус от институционални документи на Европейската комисия (с. 47–60), се сравняват два превода, български и гръцки, от английски език, но липсва изрична съпоставка с изходния английски текст, която би била по-меродавна за природата на това причастие и неговата употреба. Направих си труда да сравня гръцкия превод с английския оригинал на използвания в корпуса Документ 1 – *White Paper on Multilevel Governance* (*Бяла книга за многостепенното управление*). Резултатът между другото потвърждава направения от Йорданова извод за по-активната употреба на сегашното пасивно причастие в гръцкия език (с. 59) и само би подсилил анализа ѝ: там, където в английски има перфектно пасивно причастие или е употребена друга лексема, гръцкият превод предпочита сегашното пасивно причастие (*measures proposed* = *των προτεινόμενων μέτρων*; *method based on* = *μέθοδος βασισόμενη*; *possible revision* = *της ενδεχόμενης αναθεώρησης*; *of the population concerned* = *των ενδιαφερόμενων πληθυσμών*; *of experts from local authorities* = *ομάδα των εμπειρογνώμόνων, προερχόμενων από εδαφικές αρχές*;

✓ Лингвистични: За свършена основа се посочват словоформи като аугментираната *επεξήσ-* от *επιζώ* (с. 16) или *διατυπώθ-* с пасивна характеристика от *διατυπώ* (с. 31), което е неточно;

✓ Преводачески: та μη εισπραχθέντα χρέη του δημοσίου не е неизплатеният държавен дълг, а неплатени публични задължения (с. 32).

✓ Технически: Редно е в библиографията на корпуса да са дадени имената и на българските преводачи, а не само на гръцките; когато един цитиран автор се появява за първи път в научен текст, се дава изцяло изписано и личното му име; библиографското позоваване на два от институционалните документи в корпуса е чрез локален файлов път (file:///C:/Users/...), което не осигурява възможност за проверка от читателя и следва да се коригира с постоянен URL.

Като цяло оценявам труда положително, тъй като той демонстрира лингвистична компетентност и версираност в съпоставителното изследване на езиците и съдържа ясно формулирани научни приноси в слабо изследвана област. Той представя д-р Йорданова като съвестен, прецизен и задълбочен научен труженик в полето на контрастивната лингвистика, който благодарение на системната си работа получава заслужено място в съвременната българска неоелинистика.

В заключение:

Тези постижения и достойнства на педагогическата и научната работа на кандидатката ми дават основание да предложа на уважаемото научно жури да предложи д-р Десислава Йорданова-Петрова да заеме академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 2.1. Филология (Гръцки език (морфология)).

проф. д.ф.н. Мирена Славова

София, 3 септември 2026 г.

Opinion
on the competition for the academic position of “Associate Professor” in
professional field 2.1. Philology (Greek Language (Morphology)), announced in the
State Gazette, issue 46 of 19.05.2026

for the needs of the Department of Slavic and Balkan Studies, South-West
University “Neofit Rilski”

Within the announced deadline, Chief Assistant Prof. Dr Desislava Ivanova Yordanova-Petrova, a lecturer in Modern Greek at South-West University “Neofit Rilski” since 1998 (assistant 1998–2002; senior assistant 2002–2011; chief assistant 2011 to present), submitted documents for the competition for the academic position of “Associate Professor” in Greek Language (Morphology), announced by the university.

She completed her higher education at the University of Veliko Tarnovo “St. Cyril and St. Methodius” in 1997, earning a master’s degree in Russian and Greek, and obtained the educational and scientific degree “Doctor” in 2013 at South-West University with a dissertation titled “A Comparative Analysis of the Article Systems in Bulgarian and Greek,” which was published as a monograph in 2020 by the University Press “Neofit Rilski.” The candidate thus meets the requirements of Art. 53 of the Regulations for the Implementation of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria: she holds the scientific degree “Doctor,” has the required length of service at the same institution, and has held the academic position of “Chief Assistant” for fifteen years. The attached documentation also shows that her scholarly and professional activity exceeds both the minimum national requirements and South-West University’s additional requirements. Dr Yordanova teaches lecture and seminar courses in morphosyntax and translation, as well as a practical course in Greek with a workload of 540 hours (converted to seminar-equivalent hours). I mention this because this long-standing teaching experience, together with her research in Greek studies, has shaped her as a specialist in the professional field for which the present competition has been announced. Several specialisations in Greece and participation in three projects (one national and two international) further strengthen the candidate’s professional profile.

In the competition, the candidate is presenting the habilitation work “A Comparative Analysis of Participles in Bulgarian and Greek” (2025, 140 pp.), the textbook “A Manual for Specialised Translation into Greek” (2017, 129 pp.), and 17 scholarly publications

issued after the defence of her dissertation. In her articles, the candidate consistently follows the comparative method in the study of Bulgarian and Greek, which she also applies in her monograph – primarily to participles (Nos. 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17), but also to diminutives (Nos. 3, 4), augmentatives (Nos. 6, 10), and renarrative forms (Nos. 2, 7).

The habilitation work runs to 140 pages (introduction, two chapters, conclusion, bibliography, and text corpus). It offers a comparative study of the participial system in Bulgarian and Greek, based on Andrey Danchev's (2001) methodological model – analysis at the systemic level and analysis of a translation corpus – without addressing the interlanguage component. The choice of topic is justified on p. 5: no comprehensive comparative study of participles in these two languages exists, and the work has a clear applied dimension – in foreign-language teaching and translation practice. Here I would add that, although unpublished, Galina Bruseva (now Chief Assistant at the Department of General Linguistics and History of the Bulgarian Language at Plovdiv University) successfully defended a dissertation in 2015 there titled “The Participial System of Modern Greek: Specifics and Parameters,” which is not mentioned in the monograph.

The work is logically structured into two chapters. The first offers a systematic overview of the status, types, and functions of participles in each language, with sound theoretical grounding and competent handling of the often-contradictory Bulgarian and Greek linguistic literature on these forms. The second chapter – the core of the study – presents a quantitative analysis of the functional equivalents of the main types of participles, based on a representative bidirectional translation corpus (twelve literary works in original and translation, supplemented by an EU institutional corpus). Methodologically valuable is the combination of percentage and absolute data (e.g., the ratio of 500:66 for Greek gerunds and their Bulgarian equivalents), illustrated through 13 tables and seven “fans” of functional equivalents – an approach that renders the results empirically verifiable rather than merely descriptive.

I see the study's contributions as follows. First, it identifies concrete asymmetries between the two participial systems (for example, the wider use of the present active participle in Bulgarian versus the wider use of the gerund and the present passive participle in Greek), which have not previously been systematically documented. Second, the finding that the choice of translation equivalent does not always follow from systemic similarities between the forms, but instead depends significantly on the syntactic function of the participle in the sentence, is itself a contribution – a conclusion confirmed repeatedly across

the individual corpora. Some of the results have already been tested through publications in refereed journals, which offers additional assurance of their soundness.

I would like to share a few more substantive remarks that may be of use to the candidate:

- **Methodological:** In the section comparing the present passive participle in Greek and Bulgarian based on a corpus of European Commission institutional documents (pp. 47–60), two translations – Bulgarian and Greek – from English are compared, but there is no explicit comparison with the source English text, which would be more decisive for understanding the nature of this participle and its use. I took the trouble of comparing the Greek translation with the English original of Document 1 used in the corpus – *the White Paper on Multilevel Governance*. Incidentally, the result confirms Yordanova’s own conclusion about the more active use of the present passive participle in Greek (p. 59) and would only reinforce her analysis: wherever the English text has a perfect passive participle or a different lexeme, the Greek translation favours the present passive participle (*measures proposed* = των προτεινόμενων μέτρων; *method based on* = μέθοδος βασιζόμενη; *of the population concerned* = των ενδιαφερόμενων πληθυσμών; *possible revision* = της ενδεχόμενης αναθεώρησης; *of experts from local authorities* = ομάδα των εμπειρογνομόνων, προερχόμενων από εδαφικές αρχές).

- **Linguistic:** The forms cited as the perfective (aorist) stem include the augmented επεξησ- from επιζώ (p. 16) and διατυπωθ- (marked by the passive characteristic {θ}) from διατυπώ (p. 31), which is imprecise.

- **Translation-related:** τα μη εισπραχθέντα χρέη του δημοσίου does not mean “*the unpaid state debt*”, but rather “*uncollected public liabilities*” (p. 32).

- **Technical:** The bibliography of the corpus should include the names of the Bulgarian translators as well, not only the Greek ones; when a cited author appears for the first time in a scholarly text, their given name should be spelled out in full; the bibliographic references to two of the institutional documents in the corpus are given as local file paths (file:///C:/Users/...), which does not allow the reader to verify them and should be corrected to a permanent URL.

Overall, I evaluate the work positively, as it demonstrates thorough linguistic competence and versatility in comparative language study, and contains clearly formulated scholarly contributions to an underexplored area. It presents Dr Yordanova as a conscientious, precise, and competent scholar in contrastive linguistics who, through her

systematic work, has earned a well-deserved place in contemporary Bulgarian Modern Greek studies.

In conclusion:

These achievements and merits of the candidate's pedagogical and scholarly work give me grounds to propose to the esteemed Scientific Jury that Dr Desislava Yordanova-Petrova be appointed to the academic position of "Associate Professor" in professional field 2.1. Philology (Greek Language (Morphology)).

Prof. Mirena Slavova, Dr Habil.

Sofia, 3 September 2026